

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงสีข้าวชุมชนที่ประสบความสำเร็จในพื้นที่ 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอสว่างม่ง อำเภอทับคล้อ อำเภอโพทะเล อำเภออรัญประเทศ อำเภอตะพานหิน และอำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประธาน กรรมการ และสมาชิกโรงสีข้าวชุมชนที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 6 โรง

การสุ่มตัวอย่าง (Sampling)

จากประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงสีข้าวชุมชนที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 6 โรง ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธาน กรรมการ และผู้ที่เป็นสมาชิกของโรงสีข้าวชุมชน แบบชั้นภูมิ (Stratified Sample) โดยแบ่งเป็น โรงสีข้าวชุมชนขนาดใหญ่ 2 โรง โรงสีข้าวชุมชนขนาดกลาง 2 โรง และโรงสีข้าวชุมชนขนาดเล็ก 2 โรง มีจำนวนกลุ่มประชากรตัวอย่างรวม 197 คน จำแนกได้ดังนี้ ประธาน จำนวน 6 คน กรรมการ ทำการสุ่มร้อยละ 50 ได้ตัวอย่างจำนวน 58 คน และทำการสุ่มสมาชิก แบ่งตามขนาดของประชากร โดยโรงสีข้าวชุมชนขนาดใหญ่ มีจำนวนสมาชิกมาก ร้อยละ 5 ขนาดกลาง ร้อยละ 10 และโรงสีข้าวชุมชนขนาดเล็ก มีจำนวนสมาชิกน้อย ร้อยละ 20 จำนวนสมาชิกที่สุ่มได้รวม 133 คน โดยมีรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ขนาดและตำบล/บ้าน	ประธาน	กรรมการ		สมาชิก	
		จำนวน	ตุ้ม 50%	จำนวน	ตุ้มได้
ขนาดใหญ่					
- ตำบลเนินปอ	1	37	19	865	43 (5%)
- ตำบลทับคล้อ	1	13	7	636	32 (5%)
ขนาดกลาง					
- ตำบลท่าเสา	1	12	6	208	21
- บ้านบัวยาง	1	12	6	208	(10%) 21
ขนาดเล็ก					(10%)
- บ้านจิวราช	1	19	10	50	10
- บ้านห้วยเรียงกลาง	1	19	10	30	6 (20%)
รวม	6		58		133
ทั้งสิ้น			197		(20%)

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งมีคำถามแบบปลายปิด (close-ended question) และแบบปลายเปิด (open-ended question) จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ลักษณะบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม โดยแบ่งเป็น

1. ข้อมูลทั่วไป

ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก รายได้จากการขายข้าวเปลือกต่อปี ปริมาณการสีข้าวไว้เพื่อบริโภค และตำแหน่งภายในโรงสี

2. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงสี แบ่งคำถามเป็น 9 ข้อ ได้แก่

2.1 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบมากที่สุดเท่ากับ 2 คะแนน น้อยเท่ากับ 1 คะแนน และไม่เคยเท่ากับ 0 คะแนน

2.2 คำถามเกี่ยวกับลักษณะของสมาชิก โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบมากที่สุดเท่ากับ 2 คะแนน น้อยเท่ากับ 1 คะแนน และไม่เคยเท่ากับ 0 คะแนน

2.3 คำถามเกี่ยวกับลักษณะการจัดโครงสร้างของโรงสี โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบว่ามี/ใช่ เท่ากับ 1 คะแนน และข้อที่ตอบว่าไม่มี/ไม่ใช่ เท่ากับ 0 คะแนน

2.4 คำถามเกี่ยวกับบรรยากาศภายในโรงสี โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบมากที่สุดเท่ากับ 2 คะแนน น้อยเท่ากับ 1 คะแนน และไม่มีเท่ากับ 0 คะแนน

2.5 คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ฝึกอบรม โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบว่าเคยเท่ากับ 1 คะแนน และข้อที่ตอบว่าไม่เคย เท่ากับ 0 คะแนน

2.6 คำถามความรู้เกี่ยวกับโรงสี โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบถูกเท่ากับ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิด เท่ากับ 0 คะแนน

2.7 คำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบว่ามี/เหมาะสม เท่ากับ 1 คะแนน และข้อที่ตอบว่าไม่มี/ไม่เหมาะสม เท่ากับ 0 คะแนน

2.8 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจราคาข้าวเปลือก โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบมากที่สุดเท่ากับ 2 คะแนน น้อยเท่ากับ 1 คะแนน และไม่พอใจเท่ากับ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชน แบ่งคำถามเป็น 2 ข้อ ได้แก่

1. ผลกำไร 3 ข้อ ดังนี้

1.1 ผลกำไรของโรงสี $\leq 100,000$ บาท ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ผลกำไรของโรงสี 100,001 – 200,000 บาท ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ผลกำไรของโรงสี 200,001 – 300,000 บาท ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ผลกำไรของโรงสี 300,001 - 400,000 บาท ให้คะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ผลกำไรของโรงสี $\geq 400,001$ บาท ให้คะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

1.2 ความพึงพอใจในผลกำไร โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบมาก เท่ากับ 2 คะแนน น้อยเท่ากับ 1 คะแนน และไม่พอใจเท่ากับ 0 คะแนน

1.3 การขายข้าวเปลือกให้แก่โรงสีข้าวชุมชนครั้งต่อไป โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบว่าขาย เท่ากับ 1 คะแนน และข้อที่ตอบว่าไม่ขาย เท่ากับ 0 คะแนน

2. การป้อนผล 2 ข้อ ดังนี้

2.1 จำนวนหุ้น แบ่งเป็น ≤ 20 หุ้น ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

21-40 หุ้น ให้คะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

≥ 41 หุ้น ให้คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

2.2 ความพึงพอใจในเงินปันผล โดยจะให้คะแนนในข้อที่ตอบมาก เท่ากับ 2 คะแนน น้อยเท่ากับ 1 คะแนน และไม่พอใจเท่ากับ 0 คะแนน

การรวมคะแนนความสำเร็จของโรงสีข้าวชุมชนก่อนนำเข้าวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ได้แก่ คะแนนจากผลกำไรจำนวน 3 ข้อและคะแนนจากการป้อนผลจำนวน 2 ข้อ รวมทั้งหมด 15 คะแนน ดังนี้

1. ผลกำไร

1.1 คะแนนเต็ม 5 คะแนน

1.2 คะแนนเต็ม 2 คะแนน

1.3 คะแนนเต็ม 1 คะแนน

2. การป้อนผล

2.1 คะแนนเต็ม 3 คะแนน

2.2 คะแนนเต็ม 2 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปัญหาอุปสรรคของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด (open-ended question) โดยให้สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนเขียนข้อเสนอแนะในข้อที่เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกที่มีผลต่อการดำเนินงานของโรงสีข้าวชุมชน

การทดสอบแบบสัมภาษณ์

นำแบบสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัด (Content validity) และแก้ไขปรับปรุงตามที่ได้รับข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ กระทำโดยการใช้แบบสัมภาษณ์สมาชิกโรงสีข้าวชุมชนในจังหวัดพิจิตร ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) เพื่อนำมาวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกโรงสีข้าวชุมชน
2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบปกติ (Enter Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระอื่นๆ ทั้งหมด เพื่อจะดูว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์แบบใดหรือทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ) กับตัวแปรตาม และมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด เหตุผลที่ใช้วิธีการวิเคราะห์ดังกล่าวในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากจำนวนตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมีมากกว่าการวิเคราะห์แบบอื่นๆ